

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP

1. Vị trí địa lý:

- Hãy cho biết vị trí địa lý, diện tích lãnh thổ của Nhật Bản?
- Địa hình đồi núi chiếm bao nhiêu % diện tích nước Nhật?
- Hãy nêu tên 4 đảo lớn nhất nước Nhật?

→ Hướng dẫn trả lời:

- Vị trí địa lý
 - Nằm ở phía Đông Châu Á, phía Tây Thái Bình Dương
 - Là 1 quần đảo của 6852 hòn đảo.
 - Tổng diện tích khoảng 377.829 km² đứng thứ 62 trên thế giới. (Diện tích Việt Nam: 331.210 km²)
 - Nhật Bản là một quốc đảo. Không tiếp giáp quốc gia hay vùng lãnh thổ trên đất liền
 - Hơn 2/3 diện tích Nhật bản là địa hình nhiều đồi núi (chiếm khoảng 70%).
 - Bốn hòn đảo lớn nhất là Honshu, Shikoku , Kyushu, Hokkaido
- ## 2. Lịch sử Nhật Bản
- Lịch sử hành chính Nhật Bản được chia thành mấy giai đoạn?
 - Đặc điểm nổi bật của lịch sử hành chính Nhật Bản là gì?

→ Hướng dẫn trả lời:

- *Lịch sử hành chính Nhật Bản được khái quát thành ba giai đoạn*
- Giai đoạn 1: Giai đoạn quốc gia cổ đại Nhật Bản ra đời (từ thế kỷ thứ III đến giữa thế kỷ thứ VI): Từ giữa thế kỷ thứ III đến thế kỷ thứ VI quốc gia cổ đại Nhật Bản với tên gọi là Yamato được thành lập.
Amaterasu là một vị thần trong thần thoại NB, và một là vị thần quan trọng trong Thần đạo.
- Giai đoạn 2: Giai đoạn thành lập và xây dựng nhà nước phong kiến Nhật Bản (từ thế kỷ thứ VI đến nửa đầu thế kỷ XIX) được chia làm ba thời kỳ:

+ Từ thế kỷ thứ VI đến đầu thế kỷ thứ VIII: là giai đoạn thành lập nhà nước phong kiến tập quyền, đóng đô ở Asuka. Tên nước từ Yamato đổi thành Nhật Bản.

+ Từ thế kỷ thứ IX đến cuối thế kỷ XII: các dòng họ quý tộc hùng mạnh ở Heian thay nhau nắm sức mạnh chính trị của đất nước, lấn át quyền lực của Thiên Hoàng. Cuối thời kỳ này, tầng lớp võ sĩ samurai bắt đầu hình thành và tranh giành quyền lực với các dòng tộc quý tộc.

+ Từ thế kỷ XII đến thế kỷ XIX: là thời kỳ phát triển cuối cùng và cao nhất của chế độ phong kiến Nhật Bản, thường được gọi là thời kỳ Bakufu - tức Mạc phủ.

- Giai đoạn 3: Giai đoạn xây dựng nhà nước quân chủ lập hiến Nhật Bản (từ nửa sau thế kỷ XIX đến nay)

Nhà nước phong kiến Nhật Bản được thay thế bởi nhà nước quân chủ lập hiến thông qua cuộc cải cách của Thiên Hoàng Minh Trị.

Nhật Bản là nước theo hệ thống quân chủ lập hiến, trong đó Thủ tướng là người nắm quyền cao nhất. Thiên Hoàng về danh nghĩa là tối cao nhưng chỉ mang tính tượng trưng, không được tham gia vào chính trị.

- *Những đặc điểm nổi bật của lịch sử hành chính nhà nước Nhật Bản*

- Thứ nhất, Nhật Bản thay đổi tên gọi các thời kỳ lịch sử theo địa danh hành chính mà chính quyền trung ương đặt ở đó.
- Thứ hai, xây dựng nhà nước phong kiến Nhật Bản theo mô hình nhà nước phong kiến Trung Quốc đương thời nhưng vẫn giữ bản sắc riêng.
- Thứ ba, sau khi tách khỏi ảnh hưởng của mô hình hành chính phong kiến Trung Quốc, lịch sử hành chính phong kiến Nhật Bản xuất hiện hai mô hình tổ chức bộ máy nhà nước song song tồn tại:
- Thứ tư, sau cuộc cải cách của Minh Trị, Nhật Bản là nước theo chính thể quân chủ lập hiến, quyền lực của Thiên Hoàng bị hạn chế rất nhiều.

3. Hệ thống chính trị và chính sách ngoại giao

- Hãy nêu vai trò của Thiên Hoàng trong thời hiện đại
- Vai trò của Thủ tướng Nhật Bản là gì?

→ Hướng dẫn trả lời:

- Vai trò của Thiên Hoàng
 - Quyền hạn đầu tiên và quan trọng nhất của Thiên Hoàng đó chính là chủ trì các nghi lễ quan trọng của nhà nước Nhật Bản.

- Ngoài ra thì Thiên hoàng còn có thể đại diện cho nhân dân để thực hiện một số quyền hạn sau:
 - + Triệu tập Quốc Hội
 - + Giải tán Hạ nghị viện
 - + Bổ nhiệm hay bãi miễn các Bộ trưởng
 - + Đại diện quốc gia trong các buổi lễ long trọng
 - Vai trò của Thủ tướng:
 - Thủ tướng Nhật Bản là người đứng đầu Nội các. Ông là một trong những người đứng đầu Trưởng tam quyền, bổ nhiệm và cách chức các Bộ trưởng của Nhà nước.
 - Trình các dự luật lên Quốc hội thay mặt Nội các
 - Báo cáo về các vấn đề nhà nước chung và quan hệ ngoại giao, đồng thời chỉ đạo và giám sát.
 - Thủ tướng cũng là người đứng đầu Văn phòng Nội các và một số tổ chức hành chính khác
- 4. Xã hội Nhật Bản**
- Điểm mạnh của y tế Nhật Bản là gì?
 - Hãy kể tên 5 loại tàu điện đang lưu hành ở Nhật Bản.

→ Hướng dẫn trả lời:

- Điểm mạnh của y tế Nhật Bản:
 - Nhật bản sở hữu kỹ thuật y học bậc nhất thế giới trong nhiều lĩnh vực.
 - Chi phí điều trị tại Nhật chỉ bằng nửa hoặc 1/3 so với các nước như Anh, Đức, Mỹ - chất lượng y tế không hề kém hơn.
 - Đội ngũ y tế chuyên nghiệp bao gồm các bác sĩ chuyên môn, dược sĩ, điều dưỡng viên, kỹ thuật viên vật lý trị liệu...
 - Phương pháp điều trị phù hợp với từng bệnh nhân.
- 5 loại tàu điện:
 - 普通 (Futsu) : Tàu thường
 - 準急 (Junkyu) : Tàu tốc hành thường
 - 快速 (Kaisoku) : Tàu nhanh
 - 急行 (Kyuko) : Tàu tốc hành
 - 特急 (Tokkyu) : Tàu tốc hành đặc biệt

5. Văn hóa Nhật Bản

- Đặc điểm tôn giáo của nước Nhật?
- Hãy kể tên 4 lễ hội lớn của nước Nhật.
- Hãy trình bày hiểu biết của bạn về môn nghệ thuật trà đạo, nghệ thuật cắm hoa của Nhật Bản.

→ Hướng dẫn trả lời:

- Đặc điểm tôn giáo
 - Nhật Bản là nước có nhiều tôn giáo: Thần đạo, Phật giáo, Thiên chúa giáo...
 - Đa đa số người Nhật Bản không có lòng tín ngưỡng rõ rệt đối với một tôn giáo cụ thể nào. Tuy nhiên, tại Nhật Bản quyền tự do tín ngưỡng được luật pháp bảo vệ.
 - Đạo gốc của Nhật Bản là Thần đạo (đạo Shinto), có nguồn gốc từ thuyết vật linh của người Nhật cổ.
 - Qua Trung Quốc và Triều Tiên, Phật giáo được du nhập từ Ấn Độ vào Nhật Bản từ khoảng giữa thế kỷ thứ VI.
 - Khoảng 84% đến 96% dân số Nhật theo cả đạo Shinto và Phật giáo.
 - Ở Nhật bản, mối quan hệ giữa con người và thần thánh “Kami” rất gần bó. Ngoài số thần thánh cụ thể trong truyện thần thoại, hiện tượng tự nhiên, hoàng đế và các con người đặc biệt khác cũng được xem là thần thánh hay Kami.
 - Trong tôn giáo Nhật bản, Kami và Phật không được xem là đang sống trong thế giới khác, họ được xem là đang hiện hữu trong thế giới tự nhiên và trong cuộc sống của con người.
- 4 lễ hội lớn của Nhật Bản
 - Lễ hội mừng năm mới: Nhật Bản chọn ngày 1 tháng 1 dương lịch hằng năm để chào mừng năm mới, gọi là lễ Oshogatsu. Đây được xem là ngày lễ lớn nhất Nhật Bản, diễn ra trong nhiều ngày với nhiều hình thức ăn mừng đại lễ khác nhau.
 - Lễ hội ngắm hoa anh đào: Hanami được xem là một trong những lễ hội hoa lớn nhất và lâu đời nhất Nhật Bản. Hằng năm, cứ vào độ cuối tháng 3, đầu tháng 4, hoa anh đào trên khắp đất nước Nhật Bản bắt đầu nở rộ, người Nhật lại háo hức đón chờ Hanami như đón chờ một món quà tuyệt đẹp của mùa xuân.
Hanami diễn ra và kéo dài trong khoảng 10 ngày, trong dịp lễ này, người Nhật sẽ ngồi dưới những tán hoa anh đào tuyệt đẹp, tổ chức tiệc tùng, cùng nhau hát hò, nhảy múa và bình phẩm về vẻ đẹp của hoa.

- Lễ hội đèn lồng Obon: Obon là lễ hội đèn lồng truyền thống của người Nhật, đây cũng được xem như là Đại lễ Vu Lan báo hiếu vì đây chính là dịp để con cái bày tỏ lòng hiếu thảo và biết ơn với ông bà, cha mẹ. Obon thường diễn ra vào tháng 7, ở mỗi vùng miền của Nhật lại có những ngày tổ chức khác nhau. Vào những ngày đầu tiên của lễ, người ta thường treo đèn lồng trước cửa nhà để tổ tiên có thể về viếng thăm, đi thăm viếng, tu sửa lăng mộ.
 - Lễ hội cá chép Koinobori Matsuri: Koinobori trong tiếng Nhật có nghĩa là cờ cá chép, với người Nhật, cá chép tượng trưng cho lòng dũng cảm và tính ngoan cường khi dám vượt vũ môn để hóa rồng và làm nên những chuyện đại sự, cũng giống như tính cách của các bé trai nên Koinobori cũng có nghĩa là Lễ hội của các bé trai.
 - Nghệ thuật trà đạo
 - Trà đạo được xem là loại hình nghệ thuật nổi tiếng và phổ biến nhất, ngay cả những người khi chưa đến Nhật cũng đã nghe tới loại hình nghệ thuật này.
 - Tuy nhiên để thưởng thức trà đạo một cách “chuẩn” nhất còn cần sự kết hợp của nhiều yếu tố: Không gian trà thất, dụng cụ pha trà đến phong cách Thiền cùng các nghi lễ trong Trà. Tất cả điều đó đã tạo nên loại nghệ thuật trà đạo tinh tế nhất Nhật Bản.
 - Tinh thần của trà đạo được biết đến qua bốn chữ : **“hòa”, “kính”, “thanh”, “tịch”**.
 - Trong đó, “Hòa” chính là là hòa bình; “Kính” là tôn trọng người trên, yêu thương bè bạn, con cháu; “Thanh” là thanh tịnh, thanh khiết; còn “Tịch” tức là giới hạn mỹ học cao nhất của trà đạo an nhàn.
 - Nghệ thuật cắm hoa
 - Nhắc tới Nhật Bản, không thể không nhắc tới nghệ thuật cắm hoa Ikebana.
 - Không giống với cách cắm hoa của người phương Tây, người dân Nhật Bản cắm hoa theo những quy chuẩn khắt khe, liên quan tới các triết lý về cuộc sống và nhân sinh.
 - Có thể nói Ikebana thể hiện rõ nhất cái tinh túy trong tính cách người Nhật: sự trầm tĩnh, nét quyến rũ tiềm ẩn, sự tỉ mỉ và niềm yêu mến giao hòa với thiên nhiên.
- 6. Giao lưu doanh nghiệp**
- Các bước để xây dựng mục tiêu là gì?
 - Horenscho là gì?
 - Hãy nêu 2 phương pháp để đảm bảo an toàn lao động theo phong cách Nhật.

→ Hướng dẫn trả lời:

- Các bước để xây dựng mục tiêu:
 - Xác định mong muốn của bản thân
Lên ý tưởng cho mục tiêu của bản thân bằng cách đặt ra các câu hỏi và tự trả lời về mong muốn và những cột mốc quan trọng trong cuộc sống
 - Lập mục tiêu rõ ràng: Ngắn hạn – Dài hạn
Hãy tạo ra cho mình một kế hoạch ngắn hạn và dài hạn, đây là cách giúp bạn xác định rõ những định hướng công việc và tạo ra động lực để đạt được mục tiêu của bản thân hiệu quả.
 - Xác định những việc cần làm và các trở ngại cần phải vượt qua
Cần đưa ra được danh sách tất cả những việc cần làm và sắp xếp chúng theo thứ tự ưu tiên sau đó xác định được những trở ngại trên con đường đạt được mục tiêu.
 - Đặt ra thời hạn cụ thể và xây dựng tính kỷ luật
Quyết định được nhiệm vụ quan trọng nhất với mình, bạn cần tránh mọi sự phân tán và tập trung toàn bộ tâm trí vào nó cho tới khi hoàn thành 100%.
 - Đánh giá lại các mục tiêu
Đánh giá lại mức độ hoàn thành cũng như xem xét liệu mục tiêu đặt ra có đúng như mình mong muốn hay không và điều chỉnh nếu cần thiết.
- Horensho có nghĩa là báo cáo, liên lạc, trao đổi. Trong đó:
 - Báo cáo: Đây là việc báo cáo lại kết quả các công việc cho cấp trên, bao gồm: kết quả công việc, các vấn đề gặp phải.
 - Liên lạc: Chính là việc thông báo cho những người liên quan khi có các vấn đề. Như thông báo cho cấp trên, thông báo cho những người cùng team.
 - Trao đổi: Khi có một vấn đề xảy ra cần bàn bạc với người cấp trên hoặc là các trưởng nhóm để đưa ra giải pháp.
- 2 biện pháp đảm bảo an toàn lao động theo phong cách Nhật:
 - Biện pháp 1: Kiken Yochi 危険予知 (KY): Dự đoán các tình huống nguy hiểm.
Thông qua bảng phân tích KY: Tất cả những mục lưu ý được viết vào một Bảng KY và đọc to cho mọi người cùng nghe.
Thông qua biện pháp “chỉ tay, gọi tên” (指差) để thao tác an toàn, không nhầm lẫn. (Việc nhắc nhở liên tục rủi ro tiềm tàng và đọc to tên của chúng

- có tác dụng rất lớn trong việc “lên dây cót” ý thức, đưa ý thức trở về trạng thái tỉnh táo trước mọi thao tác sai lầm có thể dẫn tới nguy hiểm.)
- **Biện pháp 2 : 5S** là tên của một phương pháp quản lý sắp xếp nơi làm việc. Nó được viết tắt của 5 từ trong tiếng Nhật gồm: Seiri (Sàng lọc), Seiton (Sắp xếp), Seiso (Sạch sẽ), Seiketsu (Săn sóc), và Shitsuke (Sẵn sàng).
Sàng lọc: Seiri hay Sàng lọc có nghĩa là phân loại, tổ chức các vật dụng theo trật tự. Đây chính là bước đầu tiên doanh nghiệp cần làm trong thực hành 5S. Nội dung chính của S1 là phân loại, di dời những thứ không cần thiết, có thể bán đi hoặc tái sử dụng.
Sắp xếp: Sau khi đã loại bỏ các vật dụng không cần thiết thì công việc tiếp theo là tổ chức các vật dụng còn lại một cách hiệu quả theo tiêu chí dễ tìm, dễ thấy, dễ lấy, dễ trả lại.
Sạch sẽ: Thường xuyên vệ sinh, giữ gìn nơi làm việc sạch sẽ thông qua việc tổ chức vệ sinh tổng thể và tổ chức vệ sinh hàng ngày máy móc vật dụng và khu làm việc. S3 hướng tới cải thiện môi trường làm việc, giảm thiểu rủi ro, tai nạn đồng thời nâng cao tính chính xác của máy móc thiết bị (do ảnh hưởng của bụi bẩn).
Săn sóc: Luôn luôn kiểm tra, duy trì 3S ở trên. Bằng việc phát triển S4, các hoạt động 3S sẽ được cải tiến dần dựa theo tiêu chuẩn đã đặt ra và tiến tới hoàn thiện 5S trong doanh nghiệp.
Sẵn sàng: Nghĩa là rèn luyện, tạo nên một thói quen, nề nếp, tác phong cho mọi người trong thực hiện 5S.

7. **Đời sống**

- Hãy kể tên các môn thể thao được ưu chuộng tại Nhật Bản
- Hãy nêu đặc điểm của nhà ở truyền thống ở Nhật

→ Hướng dẫn trả lời:

- Các môn thể thao được ưu chuộng tại Nhật Bản
 - **Sumo:** Một trong số những môn thể thao truyền thống mang tính tiêu biểu quốc gia là Sumo, một môn đấu vật có nguồn gốc từ những buổi biểu diễn trong các lễ hội và ngày lễ tại đền thờ đạo Shinto. Sumo đòi hỏi các quy tắc phức tạp và toàn bộ hình thức cũng như kỹ thuật về giữ tư thế, tấn công và các chiến thuật làm cho người xem thích thú tranh luận.
 - **Judo:** Đây là một môn võ thuật nhằm tự bảo vệ mình có nguồn gốc từ Nhật Bản và bây giờ thì phổ biến đối với những người hâm mộ trên toàn

thế giới. Dựa trên nguyên tắc đòn bẩy và sử dụng sức mạnh của đối thủ để tạo lợi thế cho mình, ngày nay Judo là một trong những môn thi đấu Olympic.

- Kendo: Kendo là một hình thức đấu kiếm mà trong đó hai đối thủ phải mặc một bộ áo giáp có lót bằng cotton nặng, được sơn bóng bên ngoài và tấn công đối phương bằng kiếm tre. Nhà thi đấu Nippon Budokan ở Tokyo là nơi tốt nhất để xem loại hình võ thuật này.
 - Kyudo: Nghệ thuật bắn cung Nhật Bản còn được gọi là Kyudo, chủ yếu là để rèn luyện tâm linh cá nhân và tăng cường sự tập trung. Tại các đền chùa thanh thoảng có tổ chức các cuộc thi bắn cung kết hợp với các nguyên tắc của Phật giáo Thiền tông.
- Đặc điểm của nhà ở truyền thống ở Nhật
 - Sự tự do trong bố trí không gian
Người Nhật luôn yêu thích sự yên bình, trầm lặng. Vì vậy, ngôi nhà của họ luôn có những góc nhỏ riêng tư dành cho mỗi thành viên trong gia đình
 - Gần gũi, thân thiện với thiên nhiên
Sau một ngày làm việc bon chen, hối hả ngoài xã hội thì người Nhật luôn muốn sống giản dị, nhẹ nhàng và thân thiện với thiên nhiên. Người Nhật không tách biệt khái niệm trong nhà và ngoài vườn và hiên nhà cũng như hành lang có ý nghĩa như một không gian chuyển tiếp từ trong ra ngoài.
 - Phong cách tối giản
Phong cách tối giản có thể hiểu chính là việc sử dụng đường nét đơn giản, ít chi tiết, giảm thiểu đồ nội thất. Không có những đồ đạc dư thừa trong ngôi nhà! Đó là nguyên tắc tuyệt đối của người Nhật.
Nổi tiếng với sự kỹ càng trong lựa chọn, họ đặt ra những tiêu chí khắt khe cho chất lượng cũng như tính thẩm mỹ của từng sản phẩm.
 - Ngôi nhà luôn tràn ngập ánh sáng
Những bức tường trong thường được làm bằng vật liệu bán trong suốt. Nó giúp tiêu tán ánh sáng thông qua khung ván, tạo ra ô vệt nắng lờ mờ xuyên qua tường, phản chiếu vào khắp căn phòng. Điều này giúp tiết kiệm năng lượng điện một cách tối đa và tạo ra cho căn nhà truyền thống Nhật Bản một nét tinh tế, yên bình.

HẾT

